

KONSTANTIN PRESILAVSKI UNIVERSITY OF SHUMEN INFORMATION RESOURCES FOR THE BENEFIT OF USERS, PARTNERS AND THE SOCIETY

Abstract: The quality policy of the University of Shumen sets as the main priorities the provision of conditions for the use of the information in the public domain, for the maximum awareness of the academic community and the society. The article presents the main information resources of the University of Shumen and the possibilities for their development.

Author information:

Ekaterina Lyutskanova

Assoc. prof., PhD
Department of Social and Special Pedagogy
Faculty of Education
at Konstantin Preslavsky – University of Shumen
✉ e.lyutskanova@shu.bg
🌐 Bulgaria

Keywords:

information resources,
university administration,
quality of the learning process

Rosica Mihaylova

Assoc. prof., PhD
Department of Social Activities
Faculty of Education
at Konstantin Preslavsky – University of Shumen
✉ r.mihaylova@shu.bg
🌐 Bulgaria

Един от основните приоритети на Шуменския университет е осигуряване на условия за използване на информацията като обществено достояние, за максимална информираност на академическата общност и обществеността. Това е заложено в Политиката по качеството на Шуменския университет (<http://shu.bg/za-nas/quality>).

Във връзка с това обект на постоянно наблюдение, оценка, управление и контрол са:

- нивото на информираност на обществото за дейността на Университета;
- степента на информираност на студентите, докторантите, преподавателите и служителите за взетите управленски решения;
- взаимодействието на Университета и на неговите основни структурни звена с потребителите на кадри (фирми, образователни, научни и културни институции, държавната администрация, органите на местното управление, структури на гражданското общество и др.) и други образователни институции със сходен профил в страната и чужбина.

Шуменският университет предлага многофункционален уебсайт (www.shu.bg) с цялостна информация за структурата и дейността на Университета.

WEB сайтът на Шуменския университет (www.shu.bg) е с добре организирана информационна структура, която осигурява публичността в работата на всяко звено на университета, дава възможност за обратна връзка, PR и контрол върху точността и актуалността на информацията. Сайтът се обновява с нова информация ежедневно. Уебсайтът е разработен на два езика – български и английски език - <http://shu.bg/?language=en>, а архитектурата му е изградена на модулен принцип и предоставя възможност за вграждане на специализирани уеб

страници с интерактивни материали. Допълнителни компоненти на сайта са био-библиографията на преподавателите, електронни ресурси от доклади, конференции и др.

Сайтът съдържа:

- актуална информация за университета, неговата мисия, визия, цели и задачи - <http://shu.bg/za-nas/ideas>; за неговата организационна структура <http://shu.bg/za-nas/org-structura>; органи на управление - <http://shu.bg/za-nas/obshto-sabranie>, история <http://shu.bg/za-nas/history> ; <http://shu.bg/za-nas/honoris> и др.;

- актуална информация за катедрите в университета, например - <http://kbe.shu.bg/>;

- актуални данни за преподавателския състав на обучаващите катедри: професионална автобиография и научноизследователска и публикационна дейност - <http://shu.bg/faculties/pf/prepodavateli>;

- данни за провежданата политика по качеството на образованието - <http://shu.bg/za-nas/kachestvo>; <http://shu.bg/za-nas/quality>;

- данни за състоянието на акредитацията на университета, професионалните направления и докторските програми - <http://shu.bg/za-nas/acr-2>;

- стратегическите документи на университета - <http://shu.bg/za-nas/acr>;

- вътрешно университетска нормативна база: правилници, процедури, системи: http://shu.bg/normativna-baza/int_docs; <http://shu.bg/sites/default/files/dora/infopak-20172018.pdf>

В отговор на препоръката на Акредитационния съвет на НАОА от институционалната акредитация на университета и на Писмо № 9104-53/15.06.2017 на Министъра на образованието и науката за осигуряване на информация от обществен интерес на сайта на институциите от 26 юни 2017 г. в сайта на Шуменския университет е представена следната информация за финансовия статус на институцията:

- Годишен финансов бюджет на ШУ за 2017 г. по основни структурни звена <http://shu.bg/sites/default/files/rektorat/pravilnici/Budjet2017-OSZ-pril-4.pdf>

- МАКЕТ за месечно разпределение на бюджета на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ за 2017 година

- <http://shu.bg/sites/default/files/rektorat/pravilnici/maket-budjet-2017.pdf>

- Годишен финансов отчет на ШУ за 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 г.

- Ежедневна информация за реализирани плащания чрез системата СЕБРА: <http://fso.shu.bg/>

С цел улесняване на достъпа до информация през 2016 г. беше стартирана мобилна версия на сайта - <http://m.shu.bg/>.

Шуменският университет има своя страница във Фейсбук <https://www.facebook.com/shumen.university>, чрез която най-важната информация бързо попада в социалните мрежи и постига обществен резонанс. Своя фейсбук група имат докторантите в Университета.

За целите на подобряването на информационната среда през месец септември 2017 г., по решение на Академичния съвет на Шуменски университет беше изграден университетски Медия център, който има за задача да интензифицира обмена на вътрешно институционална информация, да разшири възможностите за контакт с медиите в региона с активното участие на студентите и докторантите. Ръководител на центъра е доц. Юрий Проданов, ръководител на катедра „Журналистика“ и председател на Общото събрание на академичната общност на университета. Към Центъра работят пиарът на университета, омбудсманът на гр. Шумен и преподавател в ШУ Иван Капралов, както и студенти от университета. <http://unimedia.shu.bg/>.

За популяризиране на дейността на Университета с активното участие на студентите спомага и създаденият през 2012 г. за целите на обучението в ПН 3.5. Обществени комуникации и информационни науки учебен информационен портал Академос - <http://www.academosbg.com/>

Университетското и деканските ръководства работят активно за популяризиране на дейността на Шуменския университет и чрез други традиционни за институцията форми, например, чрез участия в предаванията на Телевизия Шумен и БНР-Шумен, в издания като „Труд“, „Капитал“, „Шуменска заря“ и др. Пример за подобни дейности са организирания минимум 2 пъти годишно от основните структурни звена „Дни на отворените врати“, публичните лекции на гостите на университета, други инициативи и събития от академичния календар, на които се канят ученици и учители от региона, представители на областната и общинската администрация, на бизнеса, граждани.

Системно се оповестява на сайта на ШУ, както и чрез други форми за информиране обществеността за постиженията на ВУ, за откриване на нови професионални направления и специалности за обучение в съответни образователно-квалификационни степени.

На уеб сайта (www.shu.bg) са представени актуални данни за професионалните направления <http://shu.bg/za-nas/acr-2> и специалности: <http://shu.bg/faculties/pf/spec>; <http://shu.bg/faculties/fhn/spec>; <http://shu.bg/faculties/fmi/spec>; <http://shu.bg/faculties/fpn/spec>; <http://shu.bg/faculties/ftn/spec>; <http://shu.bg/faculties/pk/specialnosti>;

- На специализираната платформа *Студенти* са достъпни: квалификационните характеристики на специалностите, учебните планове, комплектите за студента, конспектите за държавен изпит, разписите на занятията, изпитните графици: <http://shu.bg/razpisi-i-grafici>. Представена е организацията на учебния процес за всяка учебна година: <http://shu.bg/sites/default/files/students/Zapoved2018-2019godina.pdf>

Сайтът предлага и друга важна за студентите информация относно стипендии, здравно осигуряване, общежития и др. дейности. - <http://shu.bg/studenti/sbvs/>; <http://shu.bg/sites/default/files/rektorat/administrativni-uslugi.pdf>

Специален раздел в сайта е посветен на приема на студенти в отделните образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ - http://shu.bg/priem_kydeto_e_predstavena информация за: графичите за редовни и предварителни конкурсни изпити, както и за възможността за кандидатстване чрез индивидуален електронен изпит; електронни флаери с информация за предлаганите специалности; спецификата на балообразуването; таксите за кандидатстване и семестриалните такси, програмите за конкурсните изпити; правилниците за приемане на студенти в отделните ОКС. За улесняване на кандидат-студентите е създадена и фейсбук страница на кампанията: <https://www.facebook.com/priemSHU/>;

В раздел *Докторанти* http://shu.bg/edu_pot-2/doktoranti и на специализираните страници на факултетите са представени:

- нормативни документи и образци на учебна и отчетна документация по докторските програми: - http://shu.bg/edu_pot-2/doktoranti;

- текущи процедури за придобиване на ОНС „доктор“ - http://shu.bg/edu_pot-2/proceduri/pridobivane-na-nauchna-stepen/;

- актуални данни за акредитираните докторски програми – квалификационни характеристики и общи учебни планове на програмите: <http://shu.bg/faculties/fhn/doktoranti>; <http://shu.bg/faculties/pf/doktorski-programi>; http://ftn.shu.bg/phd_programs.html; http://info.fmi.shu-bg.net/pages.php?p_id=52; <http://shu.bg/faculties/fpn/doktoranti>;

- информация за организирания от Центъра за обучение на докторанти, както и от други институции докторантски семинарии и курсове - http://shu.bg/edu_pot-2/doktoranti/messages;

Осигурен е бърз достъп до информация за курсовете за продължаващо образование, предлагани от Департамента за информация, квалификация и продължаващо образование в гр. Варна - <http://dikpo.shu.bg/> и Центъра за продължаващо образование в гр. Шумен - <http://shu.bg/nauchni-zvena/cpo/kratkosrochni>. Представени са условията за участие в различните видове обучаващи програми, тяхната специфика, предоставена е контактна информация.

Чрез специализираната страница на Университетска библиотека в сайта на университета <http://shu.bg/library/> е осигурен достъп до електронния каталог на библиотеката - <http://shu.bg/library/e-catalog> и до нейните дигитализирани ресурси - <http://shu.bg/library/e-bases>;

В специализираната страница на Университетско издателство са представени данни за издадени книги и учебни пособия в университетското издателство - <http://shu.bg/izdatelstvo>;

В сайта на ШУ „Епископ Константин Преславски“ са представени също така данни за приоритетите и целите на научноизследователската дейност на академичния състав.

В раздел *Качество* (<http://shu.bg/za-nas/quality>) е представена Стратегията за развитие на ШУ „Епископ Константин Преславски“ (2016 – 2023), в която са отразени стратегическите приоритети на университета в областта на научноизследователската дейност. В Раздел *Нормативни документи* - http://shu.bg/normativna-baza/int_docs на сайта и във вътрешната информационна мрежа Uninet <http://uninet.shu.bg/> са представени други два стратегически документа на университета в тази сфера: *Стратегия за развитие на научноизследователската и художественотворческата дейност на ШУ „Епископ К. Преславски“* и *Стратегия за прилагане на резултатите от НИХТД в ШУ „Епископ К. Преславски“*. В същия раздел на сайта са представени вътрешно нормативните документи, регулиращи дейностите в областта на научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност: *Правилник за устройството и дейността на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“*; *Правилник за развитие на академичния състав в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“*; *Правилник за организация и управление на научноизследователската и художественотворческата дейност в Шуменския университет „Епископ К. Преславски“*.

В сайта на университета на всички заинтересовани страни е предоставена информацията относно:

- образователните и научноизследователските проекти, в които участват преподавателите от ШУ „Епископ К. Преславски“: международни, национални и университетски: раздел *Проекти* - <http://shu.bg/za-nas/prj/esf>

- организираните от Университета научни форуми, в това число предназначени за или с участието на докторанти - <http://shu.bg/conferences>;

- онлайн версии на основните научни издания на университета, факултетите и научните центрове - <http://shu.bg/faculties/nauchni-spisania>

- областите на научен интерес, публикационна дейност, участие в международни, национални и университетски проекти, организационна дейност на преподавателите в направлението:

- в сайта на Центъра за трансфер на технологии - <http://ctt.shu.bg/>,
- в сайта на Центъра за приложни изследвания: <http://astro.shu.bg/cpi/>,
- в сайта на Астрономическата обсерватория - <http://astro.shu.bg/observatory/>;
- в сайтовете на научните центрове на ОСЗ: <http://shu.bg/faculties/fhn/centrove> ; <http://astro.shu.bg/> ; <http://shu.bg/faculties/fpn/center-uchenici>
- в персоналните страници на преподавателите.

В сайта на Шуменския университет е представена информацията относно:

• членството на университета в университетски партньорски мрежи: Европейската асоциация на университетите (EUA), Асоциацията на балканските университети (BUA), Асоциацията на Евразийските университети, партньорската мрежа на Института за руски език „А.С. Пушкин“ - <http://shu.bg/za-nas/chlenstva>

- международните двустранни договори на Шуменския университет с чуждестранни висши училища - <http://shu.bg/za-nas/partners>;

- двустранните договори и партньорствата, осигуряващи участието на академичния, административния състав, студентите и докторантите в международна мобилност - <http://erasmus.shu.bg/>;

В специализирания сайт на програма Еразъм+, раздел *Информация* - са представени Институционалната програма за действие по програма Еразъм +, *Критериите за подбор на преподаватели за участие в мобилност с цел преподаване* и *Критериите за подбор на преподаватели за участие с цел обучение по години*. В раздел *Координатори* е представена изградената институционална мрежа от преподаватели координатори на програмата и отговорници за международното сътрудничество на ниво университет, факултети и катедри. (вж. <http://erasmus.shu.bg/>)

В раздел *Новини* на сайта, както и в раздел *Новини* в сайта на програма Еразъм+, в академичния онлайн информационен портал **unimedia**-<http://unimedia.shu.bg/> и онлайн изданието **Академос** - <http://www.academosbg.com/>, се публикува информация за актуални събития и дейности, свързани с международното сътрудничество.

Шуменският университет публикува информация за резултатите от вътрешни и външни одити, за предприетите дейности в отговор на анкетните проучвания на мнението на студентите и потребителите на кадри, както и резултатит от проучването на реализацията на завършилите студенти.

Резултатите от вътрешноинституционалните одити се представят на заседания на АС, предоставят се на академичната общност във вътрешната система Uninet, раздел *Управление на качеството на образованието / Одити / Отчети от одити*. Графиците за одитите, техния обхват, направените констатации и препоръки, както и предприетите в резултат от тези препоръки действия са част от Бюлетините за дейностите по качеството, които се актуализират ежемесечно. <http://shu.bg/za-nas/quality/deynosti>).

След всеки проведен одит, докладите на одиторските комисии, осъществили проверки в планираните звена, се обобщават в общ Отчет за проведения институционален одит, който след обсъждане на заседание на Университетската комисия по качеството се внася за обсъждане в Академическия съвет. През периода 2015-2019 г. отчетите на проведените девет одита са разгледани на заседания на АС. Документите от одитите са на разположение на академичната общност във вътрешната система Uninet, раздел *Управление на качеството на образованието / Одити / Отчети от одити*. <http://uninet.shu.bg/upravlenienakachestvoto/odit/>. Графиците за одитите, техният обхват, направените констатации и препоръки, както и предприетите в резултат от тези препоръки действия са част от *Бюлетините за дейностите по качеството*, които се актуализират ежемесечно. Бюлетините за дейностите по качеството за 2015, 2016, 2017 и 2018 г., 2019 г. са достъпни на електронен адрес <http://shu.bg/za-nas/quality/deynosti>.

Емпиричните резултати от анкетирването на студентите, работодателите и преподавателите, както и методиките за провеждането на анкетните проучвания са достъпни във вътрешната мрежа на университета Uninet <http://uninet.shu.bg/> , раздел *Управление на качеството на образователния процес / Анкети / Резултати*.

Резултатите от направените одити, както и от другите форми на мониторинг на ефективността на Системата за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството: анкетиране, вътрешни прегледи, университетски проекти по качеството стават основа за вземането на важни управленски решения на АС, включват се в годишните отчети на академичното ръководство. Решенията на академичния съвет са представени протоколите от АС, публикувани във вътрешната мрежа. Решенията на АС, свързани с изпълнението на Работната програма по качеството, се публикуват в Бюлетините за дейностите по качеството в сайта на университета: <http://shu.bg/za-nas/quality/deynosti> В тези бюлетини са отразени и разработените в резултат от взетите управленски решения мерки, свързани с разработването на нови и

актуализиране на вече съществуващите институционални нормативни документи. Самите документи се представят в раздел Нормативни документи в сайта на университета: http://shu.bg/normativna-baza/int_docs. Резултатите от анкетните проучвания на студентското мнение и мнението на работодателите се разглеждат на заседания на заседания на КС и ФС.

Публичност е осигурена и относно други предприети в резултат от мониторинговите процедури действия и мерки. Например, във връзка с направени препоръки от одиторските комисии за подобряване на информационната среда, в която функционира системата за управление на качеството в Шуменския университет, е създадена работна група от представители на всички ОСЗ за определяне на параметрите за оптимизация на сайта на университета. Разработено е задание за оптимизиране на сайта, което се изпълнява през целия наблюдаван период. Предстои въвеждането ѝ. Със заповед на Ректора е изискана информация от ОСЗ, от обслужващите и спомагателните звена и действащите към АС комисии с определяне на отговорниците за актуализиране на информацията в сайта на университета и на публично достъпната нормативна база. Разработена е мобилна версия на сайта - <http://m.shu.bg/>. Разработени са нови сайтове на програма Еразъм+ <http://erasmus.shu.bg/>, на Центъра за кариерно развитие - <http://career.shu.bg/> и на Центъра за трансфер на технологии - <http://ctt.shu.bg/>. Изграден е Университетски медиен център, който разработи и поддържа онлайн платформа с актуална информация Unimedia - <http://unimedia.shu.bg/>.

В резултат от предприетите мерки значително е разширена и прецизирана информацията за събитията, постиженията, научните форуми, студентските инициативи и др. дейности на академичната общност в сайта на университета, създаден е електронен архив с данни от профилите на бивши членове на академичния състав; уточнен е механизмът за актуализиране на информацията. Като цяло е подобрена информационната среда за академичната общност и обществеността.

В резултат от тематичния одит на докторските програми, акредитирани в университета (11.04-15.04.2016 г.), по предложение на докторантите, научните ръководители и други преподаватели, провеждащи обучение на докторанти към страниците на всички факултети е добавен раздел **Докторски програми**. В него са представени акредитираните в съответния факултет докторски програми, техните квалификационни характеристики и общите учебни планове, съдържащи философията и спецификата на обучението във всяка докторска програма:

[По препоръка на тематичния одит, свързан с мониторинга на практическото обучение на студентите в Шуменския университет, проведен в периода 16.04. – 20.04.2018 г. беше организирана кръгла маса на тема „Практическото обучение в ШУ – форми, проблеми, добри практики” с участието на зам.-деканите на основните структурни звена, членовете на факултетните комисии по качество и членовете на университетската комисия по качество, на която бях разгледани потенциалните възможности за развитие на образователната политика на университета с оглед потребностите на трудовия пазар. Като резултат от проведената дискусия и от проучването на мнението на потенциални потребители бяха разработени бакалавърска програма „Методика на обучението по природни науки“, разширяваща възможностите за професионална реализация на студентите с профил в областта на природните науки и магистърска програма „Методика на чуждоезиковото обучение \(Английски език\), която дава възможност за повишаване на професионалната компетентност както на студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по, така и на студенти от други професионални направления, като ПН 1.2. Педагогика и ПН 2.1. Филология.](#)

Шуменският университет провежда последователна политика за популяризиране на своята дейност, основана на принципите на откритост и оптималност. Информацията в сайта на университета се актуализира, допълва и обогатява перманентно.

За бъдещото надграждане, развитие и оптимизиране на възможностите за информационната обезпеченост на потребителите и партньорите на Шуменски университет, както и на обществеността, може да се работи в следните насоки:

- надграждане и усъвършенстване на мобилната версия на сайта;
- оптимизиране и надграждане на версията на сайта на английски език;
- с оглед интернационализацията на процеса на обучение биха могли да се развият версии на сайта и на руски и турски език;
- с оглед достъпност и улесняване на административното обслужване биха могли да се разработят и направят достъпни на сайта кратки процедури за административните услуги, съпътстващи целия жизнен цикъл на студентите.

References:

1. Strategiya za mobilnost 2020 za Evropeyskoto prostranstvo za vishe obbrazovanie, Bukuresht, 2012.
2. Strategiya za internationalizatiya na Shumenski universitet "Episkop Konstantin Preslavski", Shumen, 2019.
3. Institutsionalna programa za deystvie po programa "Erazam+" na Shumenski universitet "Episkop Konstantin Preslavski", Shumen, 2018.
4. Pravilnik za prilagane na sistemata za transfer I natrupvane na krediti na Shumenski universitet, 2017.
5. <http://shu.bg/>
6. <http://uninet.shu.bg/>

Статията е по Проект № РД-08-91/31.01.2019 г. на ШУ "Еп. К. Преславски", Мониторинг на информационната среда в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, 2019 г.